

TÁJÉKOZTATÓ LABORATÓRIUMI VIZSGÁLATHOZ PÁCIENSEK RÉSZÉRE

Vérvétel

Vérvétel időpontja: optimálisan reggeli órák (6-9), éhgyomorra.

Étkezés:

1. A vérvétel általában éhgyomorra történik, ezért kérjük, hogy a **vérvételt megelőző 10-12 órában táplálékot már ne fogyasszon!**
2. **Folyadékot a megfelelő mennyiségben igyon! A folyadék ne tartalmazzon szénhidrátot (cukrot), zsírnemű anyagot, tejet.**
3. **A vizsgálat napját megelőző este ne fogyasszon magas fehérje-, vagy zsírtartalmú ételt!**
4. A tartós éhezés több vizsgálati paraméter változását okozhatja.

Élvezeti cikkek (kávé, tea):

1. Farmakológiailag hatásos anyagokat tartalmaznak, **melyek a különböző szervek működését befolyásolhatják, ezért különösen funkcionális vizsgálatok (gyomor, vese, máj) előtt tilos fogyasztani őket!**
2. **A mintavételt megelőző alkoholfogyasztás hatására egyes paraméterek érzékenyen változhatnak.**
3. **A dohányzás is befolyásolja egyes laboratóriumi vizsgálatok eredményét (magasabb CEA érték mérhető).**

Fizikai aktivitás:

1. **Egyes vizsgálatok eredményét az erős fizikai terhelés jelentősen befolyásolja, ezért a vérvételt megelőzően lehetőség szerint kerülje a szélsőséges fizikai megterhelést.**

Gyógyszerek hatása:

1. **Sok gyógyszer a szérum metabolit koncentrációk, enzimszintek vagy szervműködések változását okozza.**
2. Zavarhatják az analitikai reakciókat, ezért - amennyiben lehetséges - **ajánlatos a gyógyszereket a mintavétel után bevenni.**
3. **A szívbetegségben szenvedők bevehetik szokásos gyógyszereiket egy pohár vízzel, ha kezelőorvosuk nem rendelkezett másként.**
4. **A korrekt eredmény érdekében kérjük a beutaló orvos által adott utasítások betartását!**

FONTOS!

Amennyiben a vérvétel rosszul létet okoz, vagy fertőtlenítőszer érzékenységről tud, közölje ezt a vérvételt végző szakemberrel még a beavatkozás előtt.

Jó, ha tudja!

1. **A terheléses vizsgálatok** speciális előkészítést igényelnek. A vizsgálat előtt 3 napig 250 g szénhidrátot tartalmazó étrend ajánlott.
2. **Étkezést követően** számos paraméter értéke eltér az éhgyomri értéktől, amit nem szabad figyelmen kívül hagyni. Ha a páciensnél étkezés után történik a vérvétel a vércukor, triglicerid, koleszterin, vas, foszfát esetében magasabb értéket kapunk, mivel a felszívott tápanyagokat a vér elszállítja, és ezt hozzámérjük a bázisnak tekinthető éhgyomri értékhez.

3. Ha a vérvétel **zsíros étkezés után** történik, a szérum vagy plazma zavaros lesz, ami számos anyag laboratóriumi meghatározását zavarni fogja. Így vérvétel előtt ajánlott több napig tartó vegyes étrend fogyasztása.
4. Bizonyos klinikai kémiai vizsgálatok eredményei a **vizsgálatot megelőző időszak étrendjétől** is függ. Húgysav koncentráció meghatározása előtt 3 napig purin szegény diéta javasolt (kerülje a belsőségeket, hüvelyeseket, diót,ogyorót)! Alkoholfogyasztást is kerülni kell, mert az alkohol csökkenti a vesék húgysav kiválasztását. Drasztikus éhezés esetén szintén csökken a húgysav szint.
5. A karbamid koncentráció függ az **étrend fehérjetartalmától**.
6. A **hosszabb álló testhelyzet után vett mintában a sejtek és a makromolekuláris összetevők koncentrációja több százalékkal megnövekedhet az ülő, vagy a fekvő testhelyzetben vett mintához képest**.
7. **Erős fizikai megterhelés** következtében fokozottan kerülnek a vérbe: fehérvérsejtek, laktát, piruvát, izomból származó enzimek (LDH, GOT, CK), így ezek szintje emelkedhet.

Vizeletvizsgálat

Fontos:

1. A vizelet mintákat mindig tiszta edényben kell felfogni.
2. Steril edényzet csak mikrobiológiai vizsgálatokhoz szükséges
3. Menstruáció ideje alatt vizeletvizsgálat nem végezhető.

Teljes vizeletvizsgálat:

1. Célszerű a reggeli, első vizeletből vett mintát vizsgálni, mivel az általában koncentráltabb, mint a nappali vizelet.
2. A vizsgálat napján éjjel 02:00 órától a reggeli mintavételig lehetőleg ne ürítsen vizeletet!
3. A mintavétel előtt és után mosson kezet!
4. A húgycsőnyílás környékét szappannal alaposan tisztítsa
5. **Középsugárból kell vizeletet adni** - A vizeletsugár első harmadát a WC-be ürítse, ezt követően törülést használni nem szabad. A középső adagot vizsgálatra, az előre odakészített mintatároló edénybe engedje (kb. 1 dl-t), ügyelve arra, hogy kézzel az edény belső felszínét ne érintse. A maradék vizeletet a WC-be ürítheti, a vizelet további részére nincs szükség.

Széklekben történő vérkimutatás

Fontos:

1. Amennyiben szükséges, mintavételt megelőzően speciális diétára van szükség.
2. A vizsgálat eredményét befolyásolhatja menstruáció, vérző aranyér, illetve a vizeletben található vér.
3. Az alkohol, aszpirin és más gyógyszerek az irritáció miatt bélvérzést okozhatnak, célszerű ezek fogyasztását mintavétel előtt legalább 48 órára felfüggeszteni.
4. A teszt eredményét befolyásolhatja, ha a minta fertőtlenítőszerrel, a WC-csészében lévő vízzel, vizelettel érintkezik.
5. A vér szakaszos ürülése miatt javasolt a háromszori, három egymást követő napi mintavétel.